

HÖGSKOLAN FÖR SCEN OCH MUSIK

Rörelsens plats, i skuggan av texten.

Hur skapar vi utrymme för kroppsligt, rumsligt och röstligt utforskande när texten alltid står i centrum?

Aviva Wrede

VT 2023

Självständigt arbete (examensarbete), 15 högskolepoäng

Konstnärligt kandidatprogram i teater, inriktning skådespeleri

Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet

VT 2023

Författare: Aviva Wrede

Arbetets rubrik: Rörelsens plats, i skuggan av texten.

- En undersökning om hur en kan skapa större utrymme för fysiskt utforskande i en repetitionsprocess

Arbetets titel på engelska:

Finding space for movement, in the shadow of the text-

- An investigation on how to create space for movement during rehearsals

Handledare: Universitetslektor Michael Norlind

Examinator: Universitetslektor Peter Melin

SAMMANFATTNING

Hur kan man skapa ett större utrymme för fysiskt undersökande under en repetitionsprocess på teatern? Utifrån egna erfarenheter som skådespelare har jag lagt märke till att fysiskt undersökande och dess potential generellt sett ej tas tillvara under repetitionprocesser.

Väldigt ofta står texten i fokus och rörelsen blir sekundär. Rörelsens funktion reduceras ofta till att enbart stödja texten. Skådespelarnas kroppsliga potential och rummets förutsättningar går miste om. I detta arbete undersöker jag vad som krävs för att skapa ett större utrymme för ett friare kroppsligt, rumsligt och röstligt utforskande under en repetitionsprocess. I arbetet söker jag efter individuella strategier och kollektiva lösningar för detta.

I undersökningen intervjuar jag regissören Lena Stefansson som också är lektor i mimgestaltning vid Stockholms konstnärliga högskola, koreografen och dansaren Soledad Howe, skådespelaren Katarina Krogh och författaren, dramaturgen och teaterhistorikern Per-Arne Tjäder. Intervjuerna med de yrkesverksamma inom fältet hjälper mig samla in tips, erfarenheter och reflektioner kring frågeställningen. Både ur ett gestaltande, regisserande och historiskt perspektiv på teatertraditioner och dess inflytande.

Arbetet resulterar i konkreta tips och strategier för den enskilde skådespelaren, en uppmaning till regissörer om att avsätta mer tid till rörelse och ett kritiskt perspektiv på det hierarkiska förhållandet mellan text och rörelse inom svensk teater.

Nyckelord:

Skådespeleri, rörelsearbete, fysisk teater, skådespelarteknik, skådespelarmetod, dramatik, teatertraditioner, movement, fysisk gestaltning, teater, podcast, kroppslig gestaltning, physical theatre, avantgardism, experimentell teater, teatermodernismen, repetitioner, rehearsal

REFERENSLISTA

Pettersson, A. (HT 2010 –VT 2011). *Innan vi vet* (uppsats s.7-8). Stockholms Dramatiska Högskola: Kunskapsreflektion för scenkonst. Kursansvariga: Smeds, B. och Persson, B.
Tillgänglig: <https://docplayer.se/18638331-Innan-vi-vet-av-anna-pettersson.html>

Stina Fors & imagetanz/brut Wien. (2022-06-11), citat ur inspelad föreställning, A mouthful oftongues - brut Nordwest (edit full version), Mund zum Theater - Wien
Hämtad från: <https://vimeo.com/728847357>

Muntliga källor

B. Eriksson, Malin. (2022). Personlig kommunikation - intimitetsworkshop. Högskolan för scen och musik.

Howe, Soledad. (2023-04-18). Intervju.
Koreograf och dansare

Krogh, Katarina. (2023-04-16). Intervju.
Skådespelare och teaterpedagog.

Stefenson, Lena. (2023-12-19). Intervju.
Koreograferade regissör, skådespelare, författare och lektor i mimgestaltning på Stockholms dramatiska högskola.

Tjäder, Per-Arne. (2023-04-14). Intervju.
Författare, litteraturvetare, kulturjournalist och dramaturg.

Musik i den ordning de spelas

Fulkultur. (2010). *Fuldans*.

Madagaskar 5. (2005). *I like to move it* - The hit album.

DV Sound Effects. (2013). *Phone Calling Tone* (Telephone Call Noise Sfx Sound Effect Bite Clip Fx). Sound Effects, Vol. 3.

René Aubry. (2013). *Music Box*. Forget Me Not.

Litteraturtips från podden

Benér, T. (2020). Europeisk scenkonst: Peter Brook. Malmö: 29 media.

Brook, P. (2000). *Between two silences*. London: Methuen Drama.

Mark, E. & Muchin, P. (2011). *Teorier ur kroppsliga praktiker*. Stockholm: Carlsson.

McCaw, D. (2020[2020]). *Rethinking the actor's body: dialogues with neuroscience*. London: Methuen Drama.

Potter, N. (2002). *Movement for actors*. New York, N.Y.: Allworth Communications.

Sabatine, J. (1995). *Movement training for the stage and screen* U.K.: A & C Black.

Stefenson, L. (2018). *Rörelsen först: om regi för rörelsebaserad scenkonst*. Stockholm: Stockholms konstnärliga högskola (SKH).